

גרוסמן, מנדל (1917-1945)

(Mendel Grossman). צלם של גטו לודז'. ביותר מ-10,000 תצלומים הנציח ג' את זוועות הגטו בכול שנות קיומו. הצילום בגטו היה אסור על היהודים, וג' פעל תמיד מתוך סיכון. כדי להערים על השלטונות ניצל ג' את משרתו במחלקת הסטטיסטיקה של הגטו, שבה קיבל חומר צילום ורשות להחזיק מצלמה. עם חיסול הגטו גורש ג' למחנה העבודה קניגס ווסטרהאוזן (Koenigs Wusterhausen), ושם המשיך בחשאי במלאכת הצילום, אם-כי לא בפיתוח ובהדפסה. עם התקרבותו של הצבא האדום והוצאת האסירים לצעדת הפינוי באפריל 1945, התמוטט ג' ומצלמתו בחיקו. אחרי המלחמה נתגלו תשלילי תצלומיו שהסתיר בגטו והועברו לארץ, ואולם, הם אבדו במלחמת השחרור. חלק מהתצלומים שניצלו כונס בספר 'צלם הילך בגטו'. תצלומיו מגטו לודז' שניצלו נפוצים בעולם והם עדות נחרצת לאשר קרה שם.